

PROGRAM STUDIÓW

Kierunek studiów: **filologia polska,**
studia pierwszego stopnia

Obowiązuje od roku akademickiego: 2025/2026

Część I. Informacje ogólne

1. Nazwa jednostki prowadzącej kształcenie: **Wydział Filologiczny**
2. Poziom kształcenia: **studia pierwszego stopnia**
3. Profil kształcenia: **ogólnoakademicki**
4. Liczba semestrów: **6**
5. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: **180**
6. Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów: **1995**
7. Zaopiniowano na radzie wydziału w dniu: 19.03.2025 r.
8. Kod Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Edukacji (ISCED): 0232
9. Wskazanie dyscypliny wiodącej, w której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się oraz procentowy udział poszczególnych dyscyplin, w ramach których będą uzyskiwane efekty uczenia się określone w programie studiów:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Procentowy udział dyscypliny wiodącej
Literaturoznawstwo	60%
Nazwy poszczególnych dyscyplin	Procentowy udział poszczególnych dyscyplin
Językoznawstwo	40%
Razem:	100%

Część II. Efekty uczenia się

Symbol opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK	Symbol efektu kierunkowego	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
WIEDZA, absolwent zna i rozumie:		
P6S_WG	KP6_WG1	w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie literaturoznawstwa i językoznawstwa w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną, a także podstawowe metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między wybranymi faktami, obiektami i zjawiskami z zakresu literatury polskiej i języka polskiego.
	KP6_WG2	reguły procesu historycznoliterackiego, zna głównych twórców, tematy, prądy literatury polskiej oraz wybrane zagadnienia literatury powszechnej i regionalnej.
	KP6_WG3	w zaawansowanym stopniu opis gramatyczny, semantyczny, stylistyczny języka polskiego, metody językoznawstwa współczesnego oraz podstawy historii języka polskiego.
	KP6_WG4	w zaawansowanym stopniu budowę, sposób istnienia i funkcjonowania dzieła literackiego.
P6S_WK	KP6_WK1	na podstawowym poziomie dzieje państwa i kultury narodu polskiego na tle historii Europy i świata, wybrane zagadnienia kultury antycznej oraz fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji.
	KP6_WK2	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony i rynku własności intelektualnej oraz prawa autorskiego.
	KP6_WK3	podstawowe zasady tworzenia i rozwoju form przedsiębiorczości związanych z kierunkiem studiów.
UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:		
P6S_UW	KP6_UW1	wyszukiwać, krytycznie analizować, oceniać, selekcjonować i syntetyzować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł, z zastosowaniem właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
	KP6_UW2	analizować tekst artystyczny na płaszczyźnie historycznoliterackiej, stylistycznej, gatunkowej, kompozycyjnej, z uwzględnieniem kontekstów.
	KP6_UW3	posługiwać się podstawowymi pojęciami teoretycznymi oraz paradygmatami badawczymi właściwymi dla literaturoznawstwa w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów z zakresu literatury.
	KP6_UW4	interpretować komunikat językowy z wykorzystaniem kontekstów i ze świadomością paradygmatów badawczych właściwych dla językoznawstwa w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów językowych.

P6S_UK	KP6_UK1	planować i konstruować wypowiedzi ustne i pisemne spopularyzowane interpretacyjnie, brać udział w debacie, merytorycznie argumentować z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz własnych wniosków.
	KP6_UK2	posługiwać się językiem obcym w stopniu zgodnym z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
	KP6_UK3	komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii
P6S_UO	KP6_UO1	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole, współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym).
P6S_UU	KP6_UU1	samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego, oraz planować samodzielnie własne uczenie się przez całe życie.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:		
P6S_KK	KP6_KK1	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.
	KP6_KK2	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego.
P6S_KO	KP6_KO1	inicjowania przedsięwzięć na rzecz interesu publicznego, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
	KP6_KO2	odpowiedzialności za tradycję literacką regionu, kraju i Europy, z wykazaniem wrażliwości na jej poznawcze, estetyczne i aksjologiczne aspekty, oraz do uczestniczenia w różnych formach kultury literackiej.
	KP6_KR1	postępowania zgodnie z zasadami etyki badawczej i edytorskiej, prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu oraz do dbania o dorobek i tradycje zawodu.

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

Treści programowe zajęć i grup zajęć wraz z przypisanymi efektami uczenia się oraz sposobami ich weryfikacji

GRUPA ZAJĘĆ_1

Język łaciński z elementami kultury antycznej
KP6_WG2 KP6_WK1 KP6_UO1 KP6_KO2

Metody uczenia: dyskusja, heureka, praca w grupie

Sposoby weryfikacji: kolokwium, egzamin pisemny, pytania na zajęciach, ocena przekładu przygotowanego w grupach translatorskich

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- elementy języka łacińskiego i kultury śródziemnomorskiej, które wciąż wywierają istotny wpływ na język i kulturę polską
- samodzielne czytanie i tłumaczenie prostych tekstów łacińskich z wykorzystaniem zdobytych wiadomości gramatycznych oraz w oparciu o słowniki łacińsko-polskie

GRUPA ZAJĘĆ_2

Literatura klasyczna
KP6_WG2 KP6_WK1 KP6_UW2

Metody uczenia: dyskusja, heureka

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- antyczna epika i dramat
- eposy homeryckie jako fundament europejskiej epiki wprowadzające elementarne kategorie – fabuły, narracji, świata przedstawionego
- fragmenty *Poetyki* Arystotelesa wskazujące na Homera jako świadomego fundatora artystycznych narracji, które diametralnie różnią się od narracji historycznych
- *Eneida* Wergiliusza (podobieństwa i różnice w stosunku do Homera)
- powieść antyczna (Apulejusz, Petroniusz) jako niska odmiana epiki
- antyczne widowiska teatralne – ich historia, przebieg oraz aspekty religijno-obrzędowe
- dramat antyczny (np. Ajschylos, Sofokles, Eurypides, Seneka) oraz wybrane komedie Arystofanesa

GRUPA ZAJĘĆ 3

Wiedza o kulturze
KP6_WK1 KP6_UW1 KP6_KO2

Metody uczenia: wykład, dyskusja, heureka, prezentacja

Sposoby weryfikacji: egzamin pisemny, zaliczenie ustne, ocena prezentacji połączonej z wypowiedzią, ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- antropologia – charakterystyka dziedziny, jej specyfika
- pojęcie kultury
- różne typy kultur
- przestrzeń, czas, cielesność
- kategorie funkcjonowania człowieka w świecie
- pojęcie osobowości, nurt psychoanalityczny
- rytualna koncepcja kultury

GRUPA ZAJĘĆ_4

Nauki pomocnicze

KP6_WG1 KP6_UW1 KP6_KR1

Metody uczenia: dyskusja, heureka

Sposoby weryfikacji: kolokwium, ocena zadań praktycznych, ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- kształcenie umiejętności korzystania ze źródeł, baz danych, sieci
- orientacja w zasobach bibliotek i innych instytucji kultury w kraju i za granicą (np. polonijnych, emigracyjnych i innych)
- zapoznanie ze specyfiką metodologiczną w naukach humanistycznych w odniesieniu do nauk ścisłych

GRUPA ZAJĘĆ_5

Historia Polski

KP6_WK1

Metody uczenia: dyskusja, heureka, prezentacja

Sposoby weryfikacji: test, ocena aktywności na zajęciach, ocena prezentacji i referatów przygotowanych na wybrane zagadnienia, ocena analizy tekstów źródłowych prowadzonej podczas zajęć

Treści programowe

- plemiona słowiańskie na ziemiach polskich (lokalizacja, kultura materialna i duchowa)
- Polska Piastów (początki państwowości, rozbięcie dzielnicowe, unifikacja, najstarsze źródła pisane do historii Polski, najstarsze polskie zabytki piśmiennicze, sztuka romańska i gotycka)
- Polska Jagiellonów (unie polsko-litewskie i ich konsekwencje, kształtowanie się demokracji szlacheckiej, polityka dynastyczna Jagiellonów, konflikty z Krzyżakami, reformacja w Polsce, tolerancja religijna, „złoty wiek”)
- Polska królów elekcyjnych (mechanizmy elekcji i funkcjonowania monarchii elekcyjnej, wojny XVII wieku, sarmatyzm, panowanie Stanisława Augusta Poniatowskiego; gospodarka, kultura, społeczeństwo)
- ziemie polskie pod zaborami (epoka napoleońska, Księstwo Warszawskie, Królestwo Polskie, powstania narodowe, życie Polaków na emigracji, gospodarka, kultura i społeczeństwo)

- dzieje II Rzeczypospolitej (odzyskanie niepodległości, walka o granice, gospodarka, kultura i społeczeństwo, ustrój i polityka zagraniczna II RP)
- II wojna światowa i lata powojenne (kampania wrześniowa, Polacy na wojennych frontach, państwo podziemne i okupacja, Powstanie Warszawskie, konferencje w: Teheranie, Jałcie i Poczdamie, PRL, powstanie Solidarności, stan wojenny, obrady okrągłego stołu i „jesień narodów”, gospodarka, kultura i społeczeństwo, Polska na przełomie tysiącleci). Najważniejsze problemy współczesnego świata od zakończenia wojny do czasów współczesnych

GRUPA ZAJĘĆ_6

Historia filozofii

KP6_WG1 KP6_WK1 KP6_UK1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: dyskusja, heureka, elementy wykładu, debata

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, ocena aktywności na zajęciach, ocena udziału w debacie

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- podstawowe systemy, terminy i zagadnienia filozoficzne w ich rozwoju historycznym
- analiza wybranych dzieł lub ich fragmentów, które posłużą do zilustrowania kluczowej problematyki filozoficznej
- wprowadzenie do pracy z tekstem źródłowym
- znaczenie myślenia filozoficznego w kształtowaniu się cywilizacji europejskiej zarówno w jej aspekcie teoretyczno-naukowym, jak i na płaszczyźnie kulturowo-społecznej

GRUPA ZAJĘĆ_7

Mitoznawstwo

KP6_WK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, dyskusja

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- mit a religia; mity i mitologie w kulturze chrześcijańskiej
- Mezopotamia (mitologia sumeryjska i babilońsko-asyryjska); mitologie Mezopotamii - mitologia sumeryjska, babilońska i asyryjska
- europejskie „potopy”; Gilgamesz
- Persja (mitologia irańska). Kosmologia i religie irańskie - mazdaizm, zoroastryzm, zurwanizm
- Grecja; bogowie i herosi
- mitologia grecka w kulturze europejskiej
- Rzym. Panteon – elementy helleńskie i rdzennie italskie (etruskie i rzymskie)
- mitologia Celtów; kosmologia i bogowie; legendy arturiańskie
- mitologia skandynawska (nordycka); „ludscy” bogowie
- mitologia słowiańska. Panteon słowiański
- Słowianie w kulturze europejskiej
- mitologia fińska
- mitologia ludów Syberii

GRUPA ZAJĘĆ_8

Historia literatury staropolskiej

KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 K P6_UW3 KP6_UK1
KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, dyskusja, wykład, prezentacja

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, egzamin ustny, aktywność w trakcie zajęć, praca semestralna

Treści programowe

Historia literatury staropolskiej

Zakres tematyczny zajęć:

- literatura średniowiecza – kierunki i okresy rozwoju
- literatura polskiego średniowiecza – piśmiennictwo polskie i łacińskie, gatunki literackie, tematyka, przedstawiciele
- renesans – podstawowe pojęcia kultury i literatury
- renesans w Polsce – rozkwit, przedstawiciele, gatunki literackie
- między renesansem a barokiem – twórcy przełomu
- barok jako epoka przeciwieństw w kulturze i literaturze
- barok polski – główne nurty w literaturze, gatunki, przedstawiciele

Analiza dzieła literackiego

Zakres tematyczny zajęć:

- analiza wybranych gatunków literackich
- interpretacja filozofii artystycznej i kompozycji dzieła
- problematyzowana interpretacja utworów literackich

Praca semestralna

Formuła pracy: spopularyzowana interpretacja utworów literackich

Układ:

- stan badań
- metodologia
- własne pomysły interpretacyjne

GRUPA ZAJĘĆ_9

Historia literatury oświecenia

KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 K P6_UW3 KP6_UK1
KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, wykład, dyskusja, prezentacja

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, egzamin ustny, ocena aktywności na zajęciach, ocena pracy semestralnej

Treści programowe

Historia literatury oświecenia

Zakres tematyczny zajęć:

- wybrane (najważniejsze) zagadnienia z zakresu historii literatury polskiego oświecenia w ujęciu syntetycznym (tematy, prądy, gatunki)
- twórczość najważniejszych pisarzy literatury polskiego oświecenia (artykulacja idei oraz walory artystyczne)
- wybór tekstów z literatury polskiego oświecenia analizowanych i interpretowanych w kontekście historycznoliterackim pod kątem stylistycznym, kompozycyjnym, gatunkowym, z

uwzględnieniem tradycji badawczej i najnowszych propozycji metodologicznych (forma i światopogląd bajki; literatura – edukacja – społeczeństwo; sprawa honoru; szlachecki zaścianek „na teatrze” warszawskim (1784–1785); król – państwo – ojczyzna; polskie rokoko literackie „Czułe serce” i etyka współczucia; program poezji sentymentalnej; narodziny nowożytnej powieści polskiej)

Analiza dzieła literackiego – literatura oświecenia

Zakres tematyczny zajęć:

- analiza wybranych gatunków literackich
- interpretacja filozofii artystycznej i kompozycji dzieła
- sproblematyzowana interpretacja utworów literackich

Praca semestralna

Formuła pracy: sproblematyzowana interpretacja utworów literackich.

Układ:

- stan badań
- metodologia
- własne pomysły interpretacyjne

GRUPA ZAJĘĆ_10

Historia literatury romantyzmu

KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 K P6_UW3 KP6_UK1
KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, wykład, dyskusja, prezentacja

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, egzamin ustny, ocena aktywności na zajęciach, ocena pracy semestralnej

Treści programowe

Historia literatury romantyzmu

Zakres tematyczny zajęć:

- wybrane (najważniejsze) zagadnienia z zakresu historii literatury polskiej pierwszej połowy długiego wieku XIX (1795–1863) w ujęciu syntetycznym (cezury, tematy, dyskursy, estetyki, obiegi, kwestie sporne)
- twórczość najważniejszych pisarzy literatury polskiego romantyzmu (ich losy i przebieg karier, punkty zwrotne biografii, role pisarza, pisarz i środowisko, agon wieszczów)
- wybór tekstów z literatury polskiego romantyzmu analizowanych i interpretowanych w kontekście historycznoliterackim, pod kątem stylistycznym, kompozycyjnym, gatunkowym, z uwzględnieniem tradycji badawczej i najnowszych propozycji metodologicznych

Analiza dzieła literackiego – literatura romantyzmu

Zakres tematyczny zajęć:

- analiza wybranych gatunków literackich
- interpretacja filozofii artystycznej i kompozycji dzieła
- sproblematyzowana interpretacja utworów literackich

Praca semestralna

Formuła pracy: sproblematyzowana interpretacja utworów literackich

Układ:

- stan badań
- metodologia
- własne pomysły interpretacyjne

GRUPA ZAJĘĆ_11

Historia literatury pozytywizmu i Młodej Polski
KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 K P6_UW3 KP6_UK1
KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, wykład, dyskusja, prezentacja

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, egzamin ustny, ocena aktywności na zajęciach, ocena pracy semestralnej

Treści programowe

Historia literatury polskiej

Zakres tematyczny zajęć:

- literatura pozytywizmu – główne idee i kierunki rozwoju
- pozytywizm – podstawowe pojęcia estetyczne, gatunkowe i filozoficzne
- pozytywizm – twórcy i ich dzieła
- idee emancypacyjne drugiej połowy XIX wieku
- literatura Młodej Polski – preferencje rodzajowe i estetyczne epoki
- polscy moderniści i ich twórczość wobec trendów europejskich
- Młoda Polska a żywioły historii

Analiza dzieła literackiego

Zakres tematyczny zajęć:

- określenie kategorii analizy i interpretacji w badaniach literackich
- historycznoliterackie konteksty analizy i interpretacji dzieła literackiego
- problematyzacja jako wyzwanie interpretacyjne
- analiza i interpretacja wybranych tekstów literackich

Praca semestralna

Formuła pracy: analiza – interpretacja – problematyzacja dzieła literackiego

Układ pracy:

- stan badań
- metodologia
- autorskie pomysły interpretacyjne

GRUPA ZAJĘĆ_12

Historia literatury polskiej 1918–1956
KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 K P6_UW3 KP6_UK1
KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, wykład, dyskusja, prezentacja

Sposoby weryfikacji: test kontrolny, zaliczenie ustne, egzamin ustny, ocena aktywności na zajęciach, ocena prezentacji

Treści programowe

Historia literatury polskiej 1918–1956

Zakres tematyczny zajęć:

- literatura w czasie wojny.
- w przededniu wielkiej wojny: młodopolskie sny o czynie – bohater – bojownik
- dziedzictwo romantycznej mitologii narodowej w poezji legionowej

- Dwudziestolecie – przemiany kultury literackiej
- koniec wojny i niepodległość – zmiany warunków życia literackiego
- rola cywilizacji i państwa w kształtowaniu głównych tendencji rozwojowych kultury literackiej: modernizacja, umasowienie, profesjonalizacja i instytucjonalizacja działalności pisarzy
- przemiany wewnętrzne literatury okresu 1918–1939 (odczyt zakopiański Stefana Żeromskiego – literatura wobec nowych zadań, cezura 1918)
- poezja (stosunek do Młodej Polski, kierunki artystyczne w sztuce europejskiej i ich wpływ na twórców polskich, rozwój grup poetyckich, charakterystyka poszczególnych ugrupowań – skład osobowy, wydawnictwa, program, poetyka)
- proza (nurt niepodległościowy w prozie lat dwudziestych – kontynuacje poetyki powieści młodopolskiej, nowe tendencje artystyczne – ku psychologizmowi, awangarda w prozie – w obronie twórczego indywidualizmu: Witkacy, Schulz, Gombrowicz, groteska zamiast realizmu jako estetyczna odpowiedź na dwudziestowieczne pytania egzystencjalne, krytyka literacka, esej krytyczny, próby oceny Dwudziestolecia z perspektywy krytyków z pokolenia 1910)
- między katastrofizmem a katastrofą – poezja rocznika 1920
- warunki życia kulturalnego w latach 1945–1948
- socrealizm w literaturze krajowej

Analiza dzieła literackiego 1918–1956

Zakres tematyczny zajęć:

- analiza wybranych gatunków literackich
- interpretacja filozofii artystycznej i kompozycji dzieła
- sproblematyzowana interpretacja utworów literackich

GRUPA ZAJĘĆ_13

Historia literatury polskiej po 1956 r.

KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 K P6_UW3 KP6_UK1
KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, wykład, dyskusja, prezentacja

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, egzamin ustny, ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

Historia literatury po 1956 r.

Zakres tematyczny zajęć:

- przegląd historycznoliterackiego stanu badań
- przełomy historycznoliterackie z lat 1944–1948, 1956, 1975 oraz 1989
- związki literatury z polityką
- generacje twórców, grupy literackie, prądy filozoficzne i zjawiska kulturowe decydujące o tożsamości literatury polskiej po 1956 roku
- rzeczywistość społeczna i jej w literaturze polskiej po 1956 roku

Analiza dzieła literackiego- literatura polska po 1956 r.

Zakres tematyczny zajęć:

- analiza wybranych gatunków literackich
- interpretacja filozofii artystycznej i kompozycji dzieła
- sproblematyzowana interpretacja utworów literackich

GRUPA ZAJĘĆ_14

Literatura najnowsza

KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 K P6_UW3 KP6_UK1

KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, dyskusja, debata, projekt

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, ocena eseju/prezentacji, ocena aktywności na zajęciach, ocena projektu, ocena udziału w debacie

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- tendencji w obrębie beletrystyki, literatury dokumentu osobistego, literatury faktu, eseistyki po 1989 roku
- współczesne zjawiska historyczne i społeczne wpływające na literaturę oraz zmieniające jej kształt i sposoby rozumienia tego, co stanowi istotę współczesnej sztuki
- problematyka współczesnego życia literackiego pokazująca drogi rozwoju literatury najnowszej
- omówienie najcelniejszych przykładów literatury współczesnej

GRUPA ZAJĘĆ_15

Literatura powszechna

KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 KP6_UW3 KP6_UK1

KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, dyskusja

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- prowadzący proponują autorskie bloki tematyczne obejmujące dzieła z różnych kręgów literatury np.: anglojęzycznej, francuskiej, rosyjskiej, włoskiej, hiszpańskiej
- w analizach oprócz kwestii ideowych i estetycznych poruszane są także zagadnienia recepcji oraz wpływ tych utworów na literaturę polską

GRUPA ZAJĘĆ_16

Literatura i piśmiennictwo regionu

KP6_WG2 KP6_UW1 KP6_UW2 KP6_UW3 KP6_UK3 KP6_UO1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, dyskusja, prezentacja, wykład, praca w grupie

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, ocena aktywności na zajęciach, ocena zadań wykonywanych w grupach podczas zajęć

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- utwory literackie związane z Podlasiem w konfrontacji z tekstami krytycznoliterackimi i teoretycznoliterackimi z zakresu geopoetyki i historii regionu
- elementy dyskursu regionalnego (lokalność, wielokulturowość, geopoetyka, narracje lokalne, polityka miejsca) i topografii literackiej, rozpoznawane w dziełach podlaskich twórców
- regionalizm jako kategoria kulturowa, historycznoliteracka, interpretacyjna
- lokalni pisarze i poeci – dorobek, biografie
- prasa kulturalno-literacka regionu

GRUPA ZAJĘĆ_17

Poetyka

KP6_WG1 KP6_WG4 KP6_UW1 KP6_UW2 KP6_UK1 KP6_UW3 KP6_UU1 KP6_KK1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, prezentacja, wykład

Sposoby weryfikacji: egzamin pisemny i ustny (egzamin obejmuje materiał z całej grupy zajęć), ocena aktywności na zajęciach, ocena pisemnej analizy i interpretacji utworów,

Treści programowe

Wersyfikacja i stylistyka

Zakres tematyczny zajęć:

- swoistość poetyki jako dyscypliny badawczej
- kategoria literackości
- podstawowe pojęcia z zakresu genologii
- instancje nadawcze i odbiorcze w komunikacji literackiej
- kategorie opisu wiersza, wersyfikacja polska
- pojęcie stylu, stylistyczne wybory na różnych poziomach organizacji tekstu

Teoria i struktura tekstu narracyjnego

Zakres tematyczny zajęć:

- narracja jako kategoria poetyki opisowej
- typy sytuacji narracyjnych (auktorialna, pierwszoosobowa, personalna), kategoria „punktu widzenia”, techniki narracyjne
- powieść jako gatunek (swoistość stylistyczna powieści, ideologiczny wymiar powieści (homofoniczność i polifoniczność), *nouveau roman*)
- konstrukcje czasu w utworach narracyjnych
- opis i przestrzeń w dziele literackim
- wielkie figury semantyczne: fabuła, postać literacka

Wybrane zagadnienia poetyki historycznej:

Zakres tematyczny zajęć:

- intertekstualność i autoteliczność
- metafikcja, autotematyzm, sylficzność
- autobiografizm i jego funkcje
- typy strategii intertekstualnych (parodia i pastisz)
- typy cytatów i ich funkcje w tekstach literackich
- aluzja literacka
- genologia: typologia i kategoryzacja literatury fantastycznej
- podstawowe mechanizmy wprowadzania fantastyczności w utwory narracyjne
- typy strategii intertekstualnych w fantastycznej prozie
- fantastyka jako metafikcja i metarealizm

GRUPA ZAJĘĆ_18

Teoria literatury

KP6_WG1 KP6_WG4 KP6_UW1 KP6_UW2 KP6_UW3 KP6_KK1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, prezentacja, wykład

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, egzamin dwuetapowy – pisemny i ustny, ocena aktywności na zajęciach, ocena umiejętności dyskusji podczas zajęć

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- charakterystyka przemian, jakie nastąpiły w XX-wiecznym literaturoznawstwie i ich konsekwencje dla teorii dzieła literackiego i procesu historycznoliterackiego
- wyjaśnienie genezy i następstw przełomu poststrukturalistycznego oraz zwrotu narratywistycznego
- wypracowanie krytycznego i samodzielnego stanowiska wobec literatury poprzez dyskusje nad różnymi propozycjami analizy i interpretacji dzieła
- teoria literatury, ze szczególnym uwzględnieniem krytyki feministycznej, dyskursu postkolonialnego i geopoetyki

GRUPA ZAJĘĆ_19

Gramatyka opisowa języka polskiego

KP6_WG1 KP6_WG3 KP6_UW1 KP6_UW4 KP6_UO1 KP6_KK1 KP6_KR1

Metody uczenia: heurystyka, dyskusja, prezentacja, wykład, ćwiczenia, praca w grupie

Sposoby weryfikacji: kolokwium, zaliczenie ustne, egzamin, ocena aktywności w trakcie zajęć, sprawdziany pisemne cząstkowe, ocena referatu, ocena udziału w dyskusjach na zajęciach, ocena pracy zespołowej, egzamin obejmuje materiał z całej grupy zajęć

Treści programowe

Fonetyka i fonologia języka polskiego

Zakres tematyczny zajęć:

- budowa aparatu mowy człowieka; powstawanie dźwięków mowy i metody ich badań
- kryteria klasyfikacji głosek polskich; rozbieżności w interpretowaniu polskiego systemu wokalicznego i konsonantycznego
- zależności między pisownią a wymową
- uwarunkowania pozycyjne głosek; geograficzne zróżnicowanie międzywyrazowej fonetyki udźwięczniającej i ubezdźwięczniającej
- podstawowe pojęcia fonologii; fonetyka a fonologia; istota cech fonologicznych
- struktura systemu fonologicznego języka polskiego; rozbieżności w opisie polskiego systemu fonologicznego
- prozodyczne cechy mowy

Morfologia języka polskiego

Zakres tematyczny zajęć:

- podstawowe jednostki morfologiczne; fleksja a słowotwórstwo
- podstawowe jednostki fleksyjne; budowa formy fleksyjnej;
- klasyfikacje leksemów polskich wg kryteriów semantycznych, fleksyjnych i składniowych
- pojęcie kategorii gramatycznej; kategorie modulujące i selektywne; rodzaj w języku polskim jako kategoria semantyczna i/a gramatyczna
- charakterystyka morfologiczna różnych części mowy
- podstawowe pojęcia słowotwórcze; temat słowotwórczy a temat fleksyjny
- klasyfikacja polskich formacji słowotwórczych – modele i warianty derywacyjne
- wartość kategoriałna, kategoria słowotwórcza i typ słowotwórczy

Składnia języka polskiego

Zakres tematyczny zajęć:

- podstawowe jednostki składniowe; konotacja i akomodacja jako podstawowe mechanizmy zdaniotwórcze
- stosunki między formami w zdaniu, sposoby ich wyrażania i metody opisu w składni tradycyjnej i dystrybucyjnej
- funkcje pełnione przez jednostki w zdaniu – tzw. główne i drugorzędne części zdania oraz sposoby ich wyrażania
- typy fraz; zdanie pojedyncze (proste) a zdanie złożone w składni tradycyjnej i dystrybucyjnej
- analiza zdań pojedynczych i złożonych (wielokrotnie złożonych) oraz jej graficzne przedstawienie

GRUPA ZAJĘĆ_20

Gramatyka historyczna języka polskiego z elementami SCS
KP6_WG1 KP6_WG3 KP6_UW4 KP6_KK1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, prezentacja, wykład

Sposoby weryfikacji: kolokwium, egzamin ustny, ocena aktywności na zajęciach,

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- praindoeuropejska i prasłowiańska podstawa rozwojowa systemu fonologicznego i gramatycznego języka polskiego
- rozwój systemu fonologicznego i gramatycznego w okresie przedpiśmiennym i piśmiennym języka polskiego
- geneza polskich form językowych i historycznojęzykowe uwarunkowania współczesnej polszczyzny
- analiza i interpretacja tekstów staropolskich

GRUPA ZAJĘĆ_21

Historia języka polskiego
KP6_WG1 KP6_WG3 KP6_UW1 KP6_UW4 KP6_KK1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, prezentacja, wykład

Sposoby weryfikacji: egzamin pisemny, kolokwium, ocena aktywności na zajęciach, ocena referatu

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- historia języka jako dziedzina badań lingwistycznych ze szczególnym uwzględnieniem jej metod i źródeł
- charakterystyka poszczególnych etapów w dziejach rozwoju języka polskiego
- czynniki, które determinowały ewolucję polszczyzny
- gramatyczne, leksykalne, stylistyczne i funkcjonalne konsekwencje tych oddziaływań, także w płaszczyźnie nazw własnych
- historia polszczyzny na terenach pogranicza polsko-białorusko-litewskiego
- proces ewolucji systemu leksykalnego języka polskiego (słownictwo rodzime i zapożyczone, pospolite i własne)

GRUPA ZAJĘĆ_22

Kultura języka polskiego

KP6_WG3 KP6_UW4 KP6_UK3 KP6_UO1 KP6_KK1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, ćwiczenia praktyczne, praca w grupie

Sposoby weryfikacji: kolokwium, praca pisemna, projekt, ocena referatu, ocena indywidualnej i grupowej aktywności na zajęciach, ocena udziału w dyskusji

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- podstawowe pojęcia z zakresu kultury języka
- zasady poprawnego, sprawnego, etycznego i estetycznego posługiwania się polszczyzną
- słowniki i poradniki poprawnościowe w praktyce
- tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny
- świadomość językowa Polaków
- polityka językowa i działalność kulturalnojęzykowa

GRUPA ZAJĘĆ_23

Praktyczna stylistyka

KP6_WG3 KP6_UW1 KP6_UW4 KP6_UK3 KP6_UO1 KP6_KK1 KP6_KO1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, twórcza praca pisemna, projekt, praca w grupie

Sposoby weryfikacji: test, ocena indywidualnej i grupowej aktywności na zajęciach, ocena prac twórczych, ocena projektu

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- funkcjonalne style języka (potoczny, artystyczny, publicystyczny, naukowy, urzędowy, retoryczny, religijny) i ich charakterystyczne cechy
- styl i norma stylistyczna, pojęcie błędu stylistycznego
- kompozycja i spójność wypowiedzi językowej, warunki komunikatywności stylu
- etyczny i estetyczny aspekt wypowiedzi
- analiza stylistyczna tekstów w różnych odmianach stylistycznych i dyskursach
- tworzenie tekstów w różnych odmianach stylistycznych

GRUPA ZAJĘĆ_24

Semantyka i pragmatyka językowa

KP6_WG3 KP6_UW1 KP6_UW4 KP6_UO1 KP6_KK1

Metody uczenia: heureka, dyskusja

Sposoby weryfikacji: kolokwium, egzamin ustny, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych (indywidualnych i grupowych); ocena aktywności na zajęciach, testy kontrolne

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- podstawowe pojęcia z zakresu semantyki i pragmatyki językowej
- refleksja nad znaczeniem słów i wypowiedzi jako podstawy efektywnego porozumiewania się
- sposoby definiowania jednostek leksykalnych w słownikach języka ogólnego
- relacje znaczeniowe w systemie językowym i w tekstach
- logiczna i semantyczno-pragmatyczna interpretacja aktów mowy

- analiza definicji i sporządzanie opisu znaczeniowego jednostek leksykalnych; rozpoznawania relacji semantycznych w systemie i w tekstach; uczyć zasad opisu językowego obrazu kategorii oraz funkcjonalno-pragmatycznej interpretacji wypowiedzi (pod kątem intencji uczestników dyskursu)

GRUPA ZAJĘĆ_25

Język obcy
KP6_UK2

Metody uczenia: dyskusja, elementy wykładu, demonstracja, projekty, praca w grupie

Sposoby weryfikacji: egzamin, testy, ocena konwersacji w j. obcym, ocena projektu, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych (indywidualnych i grupowych)

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- praktyczne ćwiczenia wszystkich sprawności językowych: mówienie, pisanie, czytanie, słuchanie

GRUPA ZAJĘĆ_26

Technologia informacyjna
KP6_UW1 KP6_UO1 KP6_KO1

Metody uczenia: dyskusja, demonstracja, praca w grupie, projekt

Sposoby weryfikacji: zaliczenie ustne, ocena projektu, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych (indywidualnych i grupowych)

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- edycja tekstu
- zasoby internetowe dla potrzeb nauki i pozyskiwania wiedzy
- prawo autorskie i poszanowanie własności intelektualnej w Internecie

GRUPA ZAJĘĆ_27

Wychowanie fizyczne
KP6_UO1

Sposoby weryfikacji: ocenianie ciągle, ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

Zajęcia wychowania fizycznego odnoszą się do treści programowych studiów na kierunku filologia polska poprzez założony efekt kształcenia umiejętności pracy w zespole.

GRUPA ZAJĘĆ_28a

Blok zajęć fakultatywnych: Współczesne bibliotekarstwo i informacja naukowa
KP6_WK2 KP6_WK3 KP6_UW1 KP6_UO1 KP6_UK3 KP6_KK1 KP6_KK2 KP6_KO1 KP6_KO2
KP6_KR1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, wykład, prezentacja, praca w grupie

Sposoby weryfikacji: zaliczenia ustne, prace pisemne, egzamin, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych (indywidualnych i grupowych), ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

1. Działalność naukowa i kulturalna bibliotek
2. Nauka o książce, bibliotece i informacji
3. Kształtowanie zbiorów bibliotecznych
4. Historia prasy i elementy prasoznawstwa
5. Zbiory specjalne
6. Historia nauki i elementy naukoznawstwa
7. Bibliografia i inne źródła informacji
8. Opracowanie formalne i rzeczowe dokumentów
9. Baza danych i otwarte repozytoria
10. Techniki animacji czytelnictwa
11. Biblioterapia

GRUPA ZAJĘĆ_28b

Blok zajęć fakultatywnych: dziennikarstwo cyfrowe

KP6_WK1 KP6_WK2 KP6_WK3 KP6_UW1 KP6_UK1 KP6_UK3 KP6_UO1 KP6_KK1 KP6_KK2
KP6_KO1 KP6_KO2

Metody uczenia: heureka, dyskusja, wykład, praca w grupie, prezentacja,

Sposoby weryfikacji: zaliczenia ustne, ocena prac pisemnych, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych (indywidualnych i grupowych), ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

1. Kreatywność i współpraca w środowisku cyfrowym
2. Wielokulturowa tradycja w Internecie
3. Historia dziennikarstwa
4. Język w mediach cyfrowych
5. Krytyka i opracowanie informacji w środowisku cyfrowym
6. Formy publikacji cyfrowej
7. Cyfrowy warsztat dziennikarza
8. Współczesna kultura w Internecie
9. Animacja medialna
10. Projektowanie publikacji cyfrowej

GRUPA ZAJĘĆ_28c

Blok zajęć fakultatywnych: edytorstwo

KP6_WG4 KP6_WK1 KP6_WK3 KP6_UW1 KP6_UO1 KP6_KK1 KP6_KK2 KP6_KO1 KP6_KO2
KP6_KR1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, wykład, projekt, praca w grupie, prezentacja

Sposoby weryfikacji: zaliczenia ustne, prace pisemne, egzaminy, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych (indywidualnych i grupowych), ocena projektu, ocena aktywności na zajęciach

Treści programowe

1. Podstawy tekstologii i edytorstwa
2. Historia ortografii i interpunkcji
3. Perswazyjność tekstu

4. Historia książki, prasy i ilustracji książkowej
5. Wprowadzenie do krytyki tekstu (XV–XVIII w.)
6. Wprowadzenie do krytyki tekstu (XIX w.)
7. Redakcja i korekta językowa
8. Wprowadzenie do krytyki tekstu współczesnego
9. Vademecum pracy redaktora
10. Edytorstwo a ikonografia
11. Współczesny rynek wydawniczy

GRUPA ZAJĘĆ_28d

Blok zajęć fakultatywnych: Miasto i region – praktyki kulturowe

KP6_WG2 KP6_WK3 KP6_UW1 KP6_UW2 KP6_UK3 KP6_UO1 KP6_KK1 KP6_KK2 KP6_KO1
KP6_KO2 KP6_KR1

Metody uczenia: heureka, dyskusja, wykład, praca w grupie, projekt, prezentacja

Sposoby weryfikacji: ocenianie ciągle, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych (indywidualnych i grupowych), ocena projektów warsztatowych; testy i egzaminy

Treści programowe

1. Tradycje Wielkiego Księstwa Litewskiego
2. Wystąpienia publiczne
3. Lokalność i subkultury w sieci
4. Region w humanistyce i literaturze
5. Prasa i tożsamość regionalna
6. Narzędzia promocji regionu
7. Dziedzictwo szlacheckie i kultura ludowa
8. Spektakl w kulturze regionu
9. Edukacja regionalna
10. Współczesna kultura miasta i regionu
11. Zajęcia terenowe
12. Społeczeństwo pogranicza

GRUPA ZAJĘĆ_29

Blok zajęć konwersatoryjnych

KP6_WK1 KP6_UW1 KP6_UK1 KP6_KK1

Metody uczenia: heureka, dyskusja

Sposoby weryfikacji: ocena aktywności na zajęciach, ocena wykonania ćwiczeń praktycznych (indywidualnych i grupowych), zaliczenie ustne

Treści programowe

Blok zajęć konwersatoryjnych zawiera treści programowe, które corocznie ulegają modyfikacjom, ponieważ odpowiadają bieżącym badaniom naukowym pracowników Wydziału. Zawsze dostępne są tak konwersatoria językoznawcze, jak literaturoznawcze oraz specjalistyczne.

GRUPA ZAJĘĆ_30

Seminarium licencjackie

KP6_WG1 KP6_WG2 KP6_WG3 KP6_WG4 KP6_UW1 KP6_UW2 KP6_UW3 KP6_UW4
KP6_UK1 KP6_UO1 KP6_UU1 KP6_KK1 KP6_KR1

Metody uczenia: dyskusja, projekt

Sposoby weryfikacji: praca dyplomowa, ocena aktywności na zajęciach, systematyczności pracy, stopnia zaangażowania w zbieranie materiałów i pisanie pracy, udziału w dyskusjach

Treści programowe

Praca licencjacka jako projekt indywidualny pod kierownictwem opiekuna naukowego, realizowany wedle określonych standardów i przyjętego harmonogramu.

Od studenta wymaga się umiejętności samodzielnego docierania do źródeł, właściwego doboru materiału, tematyki i zakresu pracy. Seminarium kształci umiejętność dyskusji, komponowania pracy pisemnej, poprawność językową, formalną i merytoryczną. Przygotowuje do ustnych wypowiedzi w czasie egzaminu – obrony pracy dyplomowej.

GRUPA ZAJĘĆ_31

Praktyki zawodowe

KP6_WK3 KP6_UW1 KP6_UO1 KP6_KK2 KP6_KO1 KP6_KR1

Metody uczenia: demonstracja, prezentacja

Sposoby weryfikacji: karta studenckich praktyk zawodowych, opinia pracodawcy

Treści programowe

Praktyki zawodowe przygotowują do podjęcia pracy w zakresie odpowiadającym kształceniu na kierunku. Ich zadaniem jest wykształcenie odpowiedzialności w miejscu pracy, umiejętności pracy w grupie, oferowanie możliwości zastosowania zdobywanej wiedzy w praktyce, poznanie specyfiki instytucji (zakładów pracy), ich wewnętrznej organizacji, sposobu gromadzenia dokumentacji oraz przyjętych procedur i rozwiązań praktycznych, kształtowanie wysokiej kultury zawodowej i dobrej organizacji pracy, otwieranie perspektyw przyszłego zatrudnienia.

Wymiar praktyk – 60 godz. w ciągu 2 tygodni, 3 ECTS.

GRUPA ZAJĘĆ_32

Nauki społeczne (przedmiot z oferty)

KP6_WK1 KP6_UW1

Metody uczenia: heureka, dyskusja

Sposoby weryfikacji: kolokwium

Treści programowe

Zajęcia stanowią poszerzenie treści z obszaru nauk filologicznych o konteksty społeczne i ideologiczne. W szczególności omawiane są mechanizmy społeczno-ideologiczne współdecydujące o postawach autorskich i odbiorczych, o jakości tekstów literackich i tekstów kultury.

GRUPA ZAJĘĆ_33 Ochrona własności intelektualnej

KP6_WK2

Metody uczenia: heureka, dyskusja, wykład, prezentacja

Sposoby weryfikacji: kolokwium

Treści programowe

Zakres tematyczny zajęć:

- przedmiot i podmiot prawa autorskiego

- prawa pokrewne
- dozwolony użytek prywatny i dozwolony użytek publiczny
- wolne licencje
- zasady ochrony wizerunku, praw autorskich
- ochrona przedmiotów własności przemysłowej

Warunki ukończenia studiów oraz uzyskiwany tytuł zawodowy

Warunkiem ukończenia studiów jest zaliczenie wszystkich modułów tworzących program studiów (uzyskanie co najmniej 180 punktów ECTS), realizacja wszystkich efektów uczenia się założonych przez program kształcenia, pozytywna ocena pracy dyplomowej oraz złożenie egzaminu dyplomowego. Absolwent uzyskuje tytuł zawodowy licencjata.